

ταχνάγια

**Τιμή και δόξα στους ήρωες
που έπεσαν στα υψώματα
της Μανωλιάσσας!**

Μανωλιδάσσα 20 Φεβρουαρίου 2020
εκδηλώσεις μνήμης για την 107η
επέτειο απελευθέρωσης των Ιωαννίνων

Στις 20 Φεβρουαρίου 2020, στη θέση «Εικονίσματα», της Τοπικής Κοινότητας Μανωλιόσσας τελέστηκε επιμνημόσυνη δέηση και πραγματοποιήθηκε κατάθεση στεφάνων στο μνημείο των πεσόντων του Ελληνικού Στρατού και των εθελοντικών σωμάτων από όλη την Ελλάδα και την Κύπρο.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους και κατέθεσαν στεφάνι ο Βουλευτής Ιωαννίνων Γιώργος Αμυράς, ο Αντιπεριφερειάρχης Οδυσσέας Πότσης, ο Δήμαρχος Ιωαννίνων Μωυσής Ελισάφ, η Περιφερειακή Σύμβουλος Γιούλα Μητροκώστα, ο Αντιδήμαρχος Ιωαννίνων Βαγγέλης Πήχας, εκπρόσωποι της 8ης Ταξιαρχίας, της Αστυνομίας, της Πυροσβεστικής, ο Πρόεδρος της κοινότητας Μανωλιάσας Δημήτρης Μπέλλος, καθώς και πλήθος κόσμου.

Την εκδήλωση για την 107η επέτειο τίμησε με την παρουσία του ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ιωαννίνων "Πήγασος" που με το χορευτικό του και με την καθοδήγηση της καθηγήτριας φυσικής αγωγής Ελπινίκης Μπάρκα, τραγούδησαν και χόρεψαν τραγούδια επετειακά αφιερωμένα στα Ελευθέρια της πόλης των Ιωαννίνων.

...συνέχεια στη σελίδα 4

Γνωριμία με τα μνημεία της πόλης των Ιωαννίνων

Συνεχίζοντας το αφιέρωμα στα μνημεία της πόλης των Ιωαννίνων, σε αυτό το φύλλο θα περιηγηθούμε στο «άλσος των Ιωαννίνων».

- Το Άλσος των ποιητών

Ο Ηπειρωτικός χώρος είναι φορτωμένος από τη δημιουργική δράση πολλών τέκνων του που ξεχώρισαν στο παρελθόν, δράση που συγκροτεί την πολύτιμη κληρονομιά του Ηπειρωτικού λαού. Η «Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών», που έργο πρώτο και μεγάλο έταξε την αξιοποίηση αυτής της ανεκτίμητης πνευματικής και πολιτιστικής παράδοσης, ήταν φυσικό να τιμήσει όλους εκείνους που πρωτοπόρησαν στη δημιουργία της, να στήσει προτομές και ανδριάντες ή άλλες μνημειακές συνθέσεις.

...συνέχεια στη σελίδα 4

**ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ
ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ
«ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ»**

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩ-
ΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ
«ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ» διο-
γάνωσε την κοπή της πίτας της, την
23η Φεβρουαρίου 2020, ημέρα Κυ-
ριακή, στην ταβέρνα «ΑΓΓΕΛΟΣ»
στο Χαϊδάρι, ύστερα από το κάλεσμα
των μελών και των φίλων της.

Η προσέλευση των προσκεκλημένων ήταν ικανοποιητική, παρότι την απώλεια κάποιων συγχωριανών μας λόγω πένθους.

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας στην εναρκτήρια ομιλία του, ευχαρίστησε το Σύλλογο Ηπειρωτών Θριασίου Πεδίου για το χαιρετισμό του προς το σύλλογο μας όπως επίσης και τον πρόεδρο Συμιακών Ελευσίνας «ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ», κύριο Θεόδωρο Κουνελέ, που μας τίμησε

για μια ακόμη φορά με την παρουσία του.

...συνέχεια στη σελίδα 2

Αικατερίνη Σακελληαροπούλου:

Η πρώτη γυναίκα Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας

Η Αικατερίνη Σακελλαροπούλου έγινε η πρώτη γυναίκα που ανέλαβε το ανώτατο πολιτειακό αξίωμα στη χώρα και η 13η Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Εξελέγη σε ειδική συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής με την πρώτη ψηφοφορία, συγκεντρώνοντας 261 ψήφους, ξεπερνώντας κατά πολύ την απαιτούμενη πλειοψηφία των δύο τρίτων του σώματος (200 ψήφοι), την οποία προβλέπει το αναθεωρημένο άρθρο 32 του Συντάγματος.

Ψήφισαν 294, οι 261 υπέρ της και 33 βουλευτές του ΚΚΕ, της Ελληνικής Λύσης και του ΜέΡΑ25

ψήφισαν «παρών».

Η κ. Σακελλαροπούλου ορκίστηκε το πρωί της Παρασκευής (13.3.2020) σε ειδική τελετή που έγινε στη Βουλή των Ελλήνων, παρουσία του Έλληνα πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη και των πολιτικών αρχηγών και χοροστατούντος του Αρχιεπισκόπου Αθηνών κκ Ιερωνύμου

Ακολουθώντας η κ. Σακελλαροπούλου μετέβη στο Μνημείο του 'Άγνωστου Στρατιώτη για έψατο και αμέσως μετά κατευοεδρικό Μέγαρο, προκειμένου νέας της καθήκοντα.

...συνέχεια στη σελίδα 4

Με λαμπρότητα τα 107α «Ελευθέρια» των Ιωαννίνων

Οι εκδηλώσεις για την 107η επέτειο απελευθέρωσης της πόλης των Ιωαννίνων ξεκίνησαν την 20η Φεβρουαρίου στο Χάνι Εμίν Αγά, στο λόφο Δουρούτη, στη Μανωλιάσσα, αλλιά και στο Πνευματικό Κέντρο με την πανηγυρική εκδήλωση του Δήμου Ιωαννιτών. Κεντρικός ομιλητής σ' αυτήν ήταν ο Πρόεδρος της Βουλής Κώστας Τασούλας, η ομιλία του οποίου είχε τίτλο «Της μεγάλης ταύτης ιδέας», ο οποίος περιέγραψε με γλαφυρή και συγκινητική γλώσσα την πορεία

του Ελληνικού έθνους στα νεότερα χρόνια, την οποία συνέδεσε με την απειλευθέρωση της Ηπείρου. Οι επετειακοί εορτασμοί κορυφώθηκαν την 21η Φεβρουαρίου 2020, με τη μεγάλη μαθητική και στρατιωτική παρέλαση που έγινε ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλου, ενώ πολλοί ήταν και οι παράλληλες εκδηλώσεις για τα 107α «Ελευθέρια» των Ιωαννίνων.

...συνέχεια στη σελίδα 4

Άσκεφτος νους, διπλός ο κόπος

Γάμος

• Στις 9 Νοέμβρη 2020, παντρεύτηκαν η **Διονυσία Μπουρνή** του Σταμάτη και της Ευαγγελίας και ο **Δημήτρης Μπαητάς**, στον Ιερό Ναό Αγίας Αναστασίας στον Περισσό. Κουμπάρος ο Μάνος Μαντάκας
Να ζήσετε ευτυχισμένοι!

Πένθη

• Σε ηλικία 85 ετών απεβίωσε η Βασιλική Παπαθανασίου σύζυγος Γεωργίου και κόρη της Βασιλικής και του Γρηγορίου Γιωτάκη. Απέκτησαν δύο παιδιά, τον Αγαθοκλή και τον Παναγιώτη και τέσσερα εγγόνια.

• Στις 15 Μαρτίου 2020, έφυγε από τη ζωή η Φωτεινή Ντάφλου, σύζυγος Γεωργίου και κόρης της Αλεξάνδρας και του Κωνσταντίνου Μπέλλου. Απέκτησαν τρία παιδιά, τον Κωνσταντίνο, τον Αριστοτέλη και το Δημήτριο.

• Στις 15 Φεβρουαρίου 2020, απεβίωσε στην Κοκκινιά ο Μάνθος Γ. Νίκου σε ηλικία 67 ετών.

Στις οικογένειες των εκλιπόντων εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Αντί για στεφάνι

• Αντί για στεφάνι, στη μνήμη της ξαδέρφης του, Βασιλικής Γ. Παπαθανασίου, ο Στέφανος Κων. Γιωτάκης, προσέφερε χρηματικό ποσό στην εκκλησία του Αγ. Γεωργίου Μανωλιάσσας.

Υπενθύμιση

Μπορείτε να μας στέλνετε όλα τα κοινωνικά γεγονότα προς δημοσίευση στη διεύθυνση krgiotakis@yahoo.gr

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ

17^{ης} Νοεμβρίου 35, Τ.Κ. 17455 Άλιμος

ΙΔΡΥΤΗΣ:

ΚΩΣΤΑΣ Π. ΠΩΤΑΚΗΣ (Φεβρουάριος 1993)

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

«Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ»

ΕΚΔΟΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

ΚΩΣΤΑΣ Π. ΠΩΤΑΚΗΣ

Συνδρομές, επιστολές, συνεργασίες κ.λπ.

να στέλνονται στις διευθύνσεις:

ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

Ρήγα Φεραίου 41 Τ.Κ. 16674 - Α. Γλυφάδα

Τηλ.-Fax: 210 9852198

• krgiotakis@yahoo.gr

ΓΙΩΤΑΚΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ

Κύπρου 8 Τ.Κ. 19200-Ελευσίνα

• Τηλ.: 210 5548330

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους από τα περιεχόμενα της έκδοσης χωρίς την έγγραφη άδεια του διευθυντή της εφημερίδας.

Παρακαλούμε τα κείμενα που θα αποστέλλονται για δημοσίευση στην εφημερίδα, να είναι καθαρογραμμένα.

Οι αρθρογράφοι φέρουν την ευθύνη των κειμένων τους.

ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ «ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ»

...συνέχεια από σελ. 1

Έπειτα, το Δ.Σ. απένειμε βραβεία στους επιτυχόντες των Πανελληνίων εξετάσεων και ανακοίνωσε ότι στο μέλλον θα βραβεύονται μόνο τα παιδιά, των οποίων οι γονείς και οι παππούδες είναι ενεργά μέλη και είναι συνεπείς ως προς τη συνδρομή τους.

Στην κοπή της πίτας, ο τυχερός που κέρδισε φέτος το φλουρί ήταν ο γαμπρός της Τασίας Τζώρα, κύριος Κωνσταντίνος Ράγκος. Στη συνέχεια, με τη συνοδεία της ορχήστρας, χορέψαμε και γιεντήσαμε στους ρυθμούς του τόπου μας.

Το Δ.Σ. θέλει από καρδιάς να ευχαριστήσει όλα τα μέλη και φίλους που παρευρέθησαν στην εκδήλωση της αδελφότητας όπως επίσης και για τις δωρεές τους για τη λαχειοφόρο αγορά.

Ευχόμαστε σε όλους υγεία, ευτυχία και του χρόνου περισσότεροι!

Τα παιδιά που βραβεύτηκαν φέτος στην κοπή της πίτας από το σύλλογό μας είναι τα εξής:

• Ο Παπαθανασίου Ραφαήλ του Γεωργίου και της Ευδοξίας Παπαθανασίου, εγγονός του Ευάγγελου και της Ελπίδας Παπαθανασίου, ο οποίος πέρασε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, στο **Μαθηματικό Τμήμα**.

• Η Βαρβάρα Γκούμα του Μάριου και της Βασιλικής, εγγονή της Αλεξάνδρας Γιωτάκη, κάτοικος Ραφήνας, η οποία πέτυχε στη σχολή **Στατιστικής και Ασφαλιστικής** του Πανεπιστημίου Πειραιά.

• Η Αμαλία - Ιωάννα Σταυρίδη του Χρυσού και της Χαρούλας, εγγονή του Θεόφιλου και της Αμαλίας Ντάφλου, κάτοικος Ραφήνας, η οποία εισήχθη στο **Βιολογικό Τμήμα** του Πανεπιστημίου Πατρών.

• Ο Παναγιώτης Ρίζος του Γιώργου και της Μαρίας, εγγονός του Μιχάλη Τζίμα, που πέρασε στο Τμήμα **Βιολογίας** του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ).

• Η Βάγια Πλακίδα της Γιώτας Μπέλλου, εισαχθείς στο Τμήμα **Στατιστικής και Ασφαλιστικής** του Πανεπιστημίου Πειραιά.

• Η Έλενα Γαβριελάτου του Νίκου και της Χριστίνας Μπέλλου, που πέρασε στο Τμήμα **Λογιστικής και Χρηματοοικονομίας** στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

• Η Σοφία Γιωτάκη του Γεωργίου και της Φιλιάς, εγγονή της Σοφίας και του Θεόδωρου Γιωτάκη, κάτοικος Καματερού, η οποία πέτυχε στο τμήμα **Κοινωνικής Θεολογίας**, του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ).

(Φωτογραφικό αρχείο Π. Κολιού)

Ο πρόεδρος της Αδελφότητας Χρ. Γ. Γιωτάκης

ΑΓΟΝΗ ΓΡΑΜΜΗ

ΝΤΑΦΛΟΣ

ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΛΙΜΑΝΙ ΡΑΦΗΝΑΣ

ΤΗΛ.: (22940) 23356

Μια σταγόνα αίμα,
σώζει μια ολόκληρη
ζωή!

Γίνε κι εσύ εθελοντής
αιμοδότης.

Τα νέα από την Τοπική Κοινότητα Μανωλιάσσας

Ο πρόεδρος της Τ.Κ. Μανωλιάσσας Δημήτρης Μπέλλος, σε επιστολή του στον υπεύθυνο πολιτικής προστασίας της Περιφέρειας Ηπείρου, κ. Μαυρογιώργο, αναφέρει:

«Κε Μαυρογιώργο σας παρακαλώ όπως τοποθετήσετε όπως βλέπετε στη συνημμένη Φωτογραφία, κάγκελα Προστασίας διότι η στροφή είναι πολύ απότομη και κάποιο αυτοκίνητο θα πέσει μέσα στο υπάρχων αγροτεμάχιο και θα υπάρχουν ζημιές. Επίσης τι έγινε με τον καθαρισμό του αύλακα του δρόμου Αμπελιάς - Μανωλιάσσας που σας έχω κάνει αίτηση από τον Οκτώβριο με αρ.πρωτ 152742/6829/7-10-2019;

Ευχαριστώ

Ο πρόεδρος της Τ.Κ Μανωλιάσσας,
Μπέλλος Δημήτριος».

Αντικατάσταση της μαρμάρινης στήλης με τα ονόματα των πεσόντων

Στις 19 Φεβρουαρίου 2020, έγινε και η τοποθέτηση της νέας πλάκας (λόγω φθοράς της παλαιάς) μαρμάρου στο μνημείο με τα ονόματα των 260 πεσόντων στις μάχες της Μανωλιάσσας 1912-1913.

Ευχαριστώ τον Δήμαρχο κο Μωυσή Ελισάφ & τον Αντιδήμαρχο κο Φώτη Βάββα για την συνεισφορά τους να πληρωθεί με έξοδα του Δήμου Ιωαννιτών η κατασκευή.

Ευχαριστώ και τους: Μπέλλο Α.Αναστάσιο, Γιωτάκη Α.Κων/νο, Ντάφλο Α.Περικλή, Μπέλλο Π.Ευθύμιο & Ντάφλο Α. Γεώργιο, Ντάφλο Α. Παναγιώτη, Νίκου Ζ.Χαρίση για τη βοήθειά τους στην μεταφορά & τοποθέτησή του.

Επίσκεψη ΔΕΥΑΙ στην υδρομάστευση Κεφαλόβρυσου

«Στις 11 Φεβρουαρίου 2020, κλιμάκιο της ΔΕΥΑΙ και της Τ.Κ. Μανωλιάσσας επισκέφθηκαν στην υδρομάστευση στα όρια των Δήμων Ιωαννιτών και Δωδώνης και στη συνέχεια είχαν συνάντηση, σε πολύ καλό κλίμα, με τον Δήμαρχο Δωδώνης κ. Ντακαλέτση, με σκοπό τη λύση του χρονίζοντος προβλήματος της υδροδότησης του χωριού κατά τους θερινούς μήνες.

Βαδίζουμε στο σωστό δρόμο και είμαστε αισιόδοξοι», αναφέρει ο κ. Μπαρτζώκας, πρόεδρος ΔΕΥΑΙ.

Ο παππούς και η γιαγιά στην ελληνική οικογένεια

«Του παιδιού μου το παιδί είναι δύο φορές παιδί μου, λέει ο θυμόσοφος Ελληνικός λαός».

Τα παραμύθια της γιαγιάς για τους καλικάντζαρους και του παππού για τον Άη Βασίλη και τα δώρα του δρουν θετικά στα εγγόνια.

Στην Ελληνική οικογένεια ο παππούς και η γιαγιά αποτελούσαν ανέκαθεν αναπόσπαστο κομμάτι συνδεδεμένου κρίκου ανάμεσα στις νεότερες και τις παλαιότερες γενιές. Αν και τα τελευταία χρόνια η οικογένεια έχει αλλάξει μορφή, είναι πολύ συχνό το φαινόμενο οι παππούδες να ζουν πολύ κοντά και να βοηθούν στο μέγαλωμα των παιδιών, είτε γιατί εργάζεται η μητέρα, είτε γιατί τα τελευταία χρόνια τα διαζύγια έχουν καταντήσει επιδημία.

Ο Γάλλος Φιλόσοφος Jan Paul Sartre σημείωνε με νόημα: «Μπορούσα να κάνω τη γιαγιά μου να ευχαριστιέται μόνο και μόνο επειδή πεινούσα». Και πράγματι η σχέση των παππούδων με τα εγγόνια τους είναι μοναδική και ίσως μαγική.

Πρέπει όμως η σχέση γονιών-παιδιών και παππούδων – εγγονών να επαναπροσδιορίζεται συχνά. Είναι ορι-

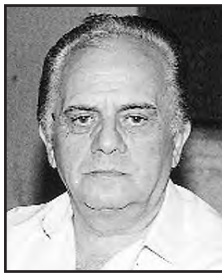
σμένα κρίσιμα όσο και ενδιαφέροντα που θέτουν οι παιδαγωγοί και κοινωνιολόγοι. Τα παιδιά έχουν ανάγκη τους παππούδες όσο και τους γονείς. Η γιαγιά και ο παππούς έχουν περισσότερο χρόνο να διηγούνται ιστορίες από το παρελθόν, πράγμα που μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά να δημιουργήσουν μία αίσθηση οικογενειακής τους ταυτότητας και παράδοσης συμπληρώνει η ψυχολόγος Ελένη Σίγκου. Συχνά οι γονείς αναρωτιούνται αν τα παιδιά μπερδεύονται από τη διαφορετική στάση των παππούδων απέναντι στα εγγόνια τους. Τα παιδιά όμως γνωρίζουν πολύ καλά ότι η σχέση τους με τους γονείς είναι διαφορετική από τη σχέση τους με τους παππούδες.

Συγκρίνουν και αξιολογούν αυτές τις διαφορές. Προβλημα δημιουργείται όταν οι παππούδες και οι γονείς διαφωνούν για το ποιος διαπαιδαγωγεί καλύτερα, πιο σωστά. Χρειάζεται προσπάθεια για να πετύχει

και να διατηρηθεί η σωστή ισορροπία στα εγγόνια τους, αλλά αυτό προϋποθέτει ότι όλα τα μέλη της οικογένειας πρέπει να ακολουθούν κάποιους αυτονόητους κανόνες. Η γιαγιά και ο παππούς μπορεί να αντιδρούν πιο ήρεμα, πιο σοφά, βασιζόμενοι στην πείρα που έχουν, αλλά θα πρέπει να σταματήσουν να ελέγχουν τα παιδιά τους.

Οι γονείς από την άλλη χρειάζονται υποστήριξη και όχι ανθρώπους που επεμβαίνουν χωρίς να τους το ζητήσει κανείς. Ο καθένας έχει τα ρόλο και τη θέση, που κατά το μεγαλύτερο μέρος μπορούμε να επιλέξουμε και να διαμορφώσουμε συνειδητά, αποτελώντας τον κύριο πυλώνα συνοχής της ελληνικής κοινωνίας.

Γράφει ο Κώστας Ε. Γιαννούλας
Σχολικός Σύμβουλος Δ.Ε.
Πτυχιούχος Φ.Π.Ψ.

Βιβλιογραφία
Γιάννης Γιώσας χρονογράφος
Ελέν Σίγκου ψυχολόγος
Ψυχολογία της προσαρμογής

Γνωριμία με τα μνημεία της πόλης των Ιωαννίνων

Συνέχεια από τη σελίδα 1

Στην καρδιά της πόλεως των Ιωαννίνων υπάρχει το «Άλσος των Ιωαννίνων». Αυτό το άλσος διάλεξε η «Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών» να τοποθετήσει προτομές ποιητών και λογίων των Ιωαννίνων και από τότε ονομάστηκε «Άλσος των ποιητών».

Η φιλοτέχνηση των προτομών έγινε σε διαφορετικό χρόνο και δεν ακολούθησε αξιολογική σειρά. Ανάλογα με τις συνθήκες που δημιουργούνταν αποφασίζονταν και η φιλοτέχνηση των προτομών.

Η πρώτη προτομή που φιλοτεχνήθηκε και στήθηκε στο «Άλσος των ποιητών» ήταν του εκ Συρράκου ποιητή Κώστα Κρυστάλλη, διά χειρός του γλύπτη Νικόλα (Νικόλαος Παυλόπουλος) τον Μάιο του 1959. Στην επιγραφή της προτομής του Κρυστάλλη, αναγράφεται «ο ποιητής του βουνού και της στάνης».

Στην τελετή των αποκαλυπτηρίων, (31- Μαΐου 1959) για το έργο του Κ.Κρυστάλλη μίλησε ο Ηπειρώτης λογοτέχνης Μιχ. Περάνθης. Προηγήθηκε λόγος του Προέδρου της ΕΗΜ Κων. Φρόντζου, του οποίου απόσπασμα ακολουθεί:

«Σεβασμός και ευγνωμοσύνη πλημμυρίζει και εμπνέει κάθε Ηπειρωτική ψυχή, όταν στρέφεται προς εκείνους οι οποίοι εστεφάνωσαν την Ήπειρο

Ο ποιητής και πεζογράφος Κώστας Κρυστάλλης (1864-1894) έμαθε τα πρώτα του γράμματα στο χωριό που γεννήθηκε, στο Συρράκο της Ηπείρου. Ο πατέρας του, που ήταν ένας ευκατάστατος έμπορος, τον έστειλε στη συνέχεια στα Γιάννενα στη Ζωσιμαία Σχολή. Πριν αποπερατώσει τις σπουδές του δημοσίευσε στην Αθήνα μία ποιητική συλλογή όπου υπάρχει έντονος πατριωτικός τόνος. Όταν το έργο αυτό έγινε γνωστό στα τότε τουρκοκρατούμενα Γιάννενα προκάλεσε αντιδράσεις και ο νεαρός Κρυστάλλης αναγκάστηκε να καταφύγει στην Αθήνα. Έγραψε ποιήματα, δοκίμια και πεζογραφήματα και χαρακτηρίστηκε ως «ο ποιητής του βουνού και της στάνης». Πέθανε στην Άρτα σε ηλικία μόλις 26 ετών, από φυματίωση.

με το κοσμητικό επίθετο «ευνάνδρος». Η «Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών» έκανε πρόγραμμά της την αξιολόγηση και αξιοποίηση των παραδόσεων του Ηπειρωτισμού. Εκδήλωση του πιστεύω τούτου είναι και η σημερινή εορτή μας, με την οποία εγκαινιάζουμε την δια προτομών παρουσίαση των Ηπειρωτών ποιητών, λογοτεχνών και

λογίων. Έτσι ένα μέρος των θησαυρών της πατρογονικής μας κληρονομιάς παίρνει τη μνημειακή εμφάνιση που ταιριάζει στα σύμβολα. **Τα πρόσωπα που θα στηθούν εδώ έχουν εξασφαλίσει με τα έργα των την επιβίωσή τους στη μνήμη μας. Δεν περιμένουν να αποκτήσουν την αθανασία με τα μάρμαρά μας. Τα δικά μας αισθήματα – αισθήματα τιμής και ευγνωμοσύνης- διαιώνίζουν οι ανδριάντες, οι προτομές και τα μνημεία που στήνουμε».**

Πραγματοποιήθηκαν διήμερες εκδηλώσεις εκδηλώσεις που περιελάμβαναν: αποκαλυπτήρια της αναμνηστικής πλάκας που εντοιχίστηκε στο σπίτι της οδού Καπλάνη. Την αναμνηστική πλάκα αποκάλυψε ο Δήμαρχος Γρηγ. Σακκάς και ο καλλιτέχνης του Εθνικού Θεάτρου Γρηγ. Βαφιάς απήγγειλε το Σταυραετό, το γνωστό ποίημα του Κρυστάλλη. Την ίδια μέρα 30 Μαΐου δόθηκε ομιλία του Μ. Περάνθη στις αίθουσες της παλιάς Ζωσιμαίας Σχολής. Την επόμενη ημέρα έγιναν τα αποκαλυπτήρια της προτομής του ποιητή στο «Άλσος». Η αποκάλυψη έγινε από τον μητροπολίτη Ιωαννίνων Σεραφείμ.

Με λαμπρότητα τα 107α «Ελευθέρια» των Ιωαννίνων

Συνέχεια από τη σελίδα 1

Ο κ. Παυλόπουλος μετά την κατάθεση στεφάνου στο μνημείο Μπιζανομάχων, σε δήλωσή του χαρακτήρισε, «την απελευθέρωση των Ιωαννίνων από τον Ελληνικό Στρατό την 21η Φεβρουαρίου 1913, ως ένα εμβληματικό ιστορικό δίδαγμα της ευψυχίας των Ελλήνων σε όλους τους αγώνες για την υπεράσπιση της Πατρίδας». Η παρουσία στα Γιάννενα, στα Ελευθέρια της πόλης, ήταν η τελευταία που έκανε ο Προκόπης Παυλόπουλος ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας. «Είναι η τελευταία φορά που παρίσταμαι σε εθνική επέτειο. Και το επέλεξα να είναι στα Γιάννενα. Κι αυτό γιατί οφείλουμε πολλά σε αυτόν

τον τόπο και τους ανθρώπους του. Οφείλουμε πολλά στους εθνικούς ευεργέτες που βοήθησαν το κράτος και εμπνέουν μέχρι σήμερα. Αν δεν υπήρχαν δεν θα είχαμε αυτή την μεγάλη κληρονομιά» ανέφερε στην σύντομη ομιλία του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Τιμή και δόξα στους ήρωες που έπεσαν στα υψώματα της Μανωλιάσσας!

Συνέχεια από τη σελίδα 1

Μπροστά στην μαρμάρινο μνημείο με τα εκατοντάδες ονόματα των ελλήνων στρατιωτών που έπεσαν για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων, οι εκπρόσωποι αρχών και φορέων, τραγούδησαν το «Στα Πεστά και το Μπιζάνι», που αποτυπώνει τις άγριες καιρικές συνθήκες, που είχαν να αντιμετωπίσουν οι στρατιώτες, πέρα από τον εχθρό.

Σημαντική και συγκινητική η παρουσία των Μανιατών που έρχονται κάθε χρόνο να τιμήσουν τους νεκρούς τους που θυσιάστηκαν για τη λευτεριά της Ηπείρου, καθώς και η πολυπληθής αντιπροσωπεία Κρητών, απογόνων ηρώων που επίσης θυσιάσαν τη ζωή τους στη γη της Ηπείρου. Παρόντες και Κύπριοι αδελφοί μας.

Ακολούθησε δεξίωση στο Πνευματικό Κέντρο Μανωλιάσσας, η οποία έκλεισε με χορούς από την Κρήτη, τη Μάνη και φυσικά την Ήπειρο, όπου τα μέλη του χορευτικού “Πήγασος” χόρεψαν μαζί με τους αξιότιμους φιλοξενούμενους επισκέπτες.

Θερμά συγχαρητήρια στον Π.Σ.Ι. “Πήγασος” και στον Πολιτιστικό Σύλλογο Μανωλιάσσας για την άρτια διοργάνωση της εκδήλωσης.

Φωτογραφικά στιγμιότυπα από την εκδήλωση για την Απελευθέρωση των Ιωαννίνων στο μνημείο πεσόντων της Μανωλιάσσας

Αικατερίνη Σακελλαροπούλου:

Η πρώτη γυναίκα Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας

Συνέχεια από τη σελίδα 1

Στην αντιφώνησή της προς τον απερχόμενο Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Προκόπη Παυλόπουλο, μετά την ορκωμοσία στη Βουλή, η κ. Σακελλαροπούλου σημείωσε ότι «καλούμαστε σε προτεραιότητα να αντιμετωπίσουμε την πανδημία του κορωνοϊού» τονίζοντας ότι είναι «υπαρκτός ο κίνδυνος για τους ηλικιωμένους» και υπογράμμισε ότι δεν θα πρέπει να υπάρξει πανικός που να φέρει διάρρηξη του κοινωνικού ιστού. «Απαι-

τείται η απόλυτη συμμόρφωση στις οδηγίες και η πλήρης εφαρμογή των μέτρων προφύλαξης ώστε να αποφευχθεί η περαιτέρω μετάδοση του ιού».

Παράλληλα, η νέα Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας σημείωσε ότι η Ελλάδα πρέπει να διαφυλάξει τα σύνορά της «επιτελώντας το ανθρωπιστικό μας καθήκον απέναντι σε ταλαιπωρημένους ανθρώπους». Τέλος η κ. Σακελλαροπούλου, εξέφρασε την ελπίδα «η εκλογή της πρώτης γυναίκας στη θέση της Προέδρου

της Δημοκρατίας να βελτιώσει τη θέση της γυναίκας στην οικογένεια και την κοινωνία» ώστε οι γυναίκες «να μην αντιμετωπίζουν εμπόδια επειδή απλώς γεννήθηκαν γυναίκες».

Η κ. Σακελλαροπούλου είναι το 8ο πρόσωπο από τη μεταπολίτευση που αναλαμβάνει το ανώτατο πολιτειακό αξίωμα, διαδεχόμενη τους Μιχ. Στασινόπουλο (1974-1975), Κων. Τσάτσο (1975-1980), Κων. Καραμανλή (1980-1985 και 1990-1995), Χρ. Σαρτζετάκη (1985-1990), Κων. Στεφανόπουλο (1995-2005), Κάρ. Παπούλια (2005-2015) και τον Πρ. Παυλόπουλο (2015-2020). Είναι επίσης η τρίτη με θητεία στο δικαστικό σώμα, μετά τους Μιχ. Στασινόπουλο

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας με το μήνυμά της για την επέτειο της 25ης Μαρτίου παίρνει θέση για όλα τα θέματα της επικαιρότητας

“Αγαπητοί μου συμπατριώτες,
Η 25η Μαρτίου είναι μέρα ανεξίτηλα χαραγμένη στη συλλογική μας μνήμη. Με την επανάσταση του 1821 ενάντια στον οθωμανικό δεσποτισμό, ο λαός μας διεκδίκησε και κέρδισε οριστικά το δικαίωμα να ορίζει ο ίδιος τη μοίρα του. Ο αγώνας του '21 και οι θυσίες των προγόνων μας άνοιξαν τον δρόμο για ένα σύγχρονο κράτος, που σήμερα βρίσκεται στον πυρήνα της ενωμένης Ευρώπης και είναι εγγυητής σταθερότητας στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο και τα Βαλκάνια.
Η φετινή επέτειος βρίσκει την χώρα μας αντιμέτωπη με μια πρωτόγνωρη απειλή που έχει αλλάξει δραματικά την καθημερινότητά μας: την πανδημία του κορωνοϊού. Αναπόφευκτα, δεν θα γίνουν οι καθιερωμένες παρελάσεις. Παρελαίνουν, όμως, μπροστά μας, και μας κάνουν να νιώθουμε περήφανοι, οι ήρωες της όλο και πιο δύσκολης καθημερινότητας που βιώνει η χώρα: οι ένοπλες δυνάμεις που προστατεύουν τα σύνορά μας από την επιθετικότητα της Τουρκίας, τα σώματα ασφαλείας που επαγρυπνούν, οι γιατροί και οι νοσηλεύτες, οι άνθρωποι του κρατικού μηχανισμού, οι εργαζόμενοι που καλύπτουν τις καθημερινές μας ανάγκες, όσοι ανώνυμα προσφέρουν χωρίς να προσδοκούν όφελος ή αναγνώριση.
Με γεμίζει ελπίδα η επιστημονική επάρκεια, το ήθος, η αποτελεσματικότητα και η πειθώ του επικεφαλής των αρμόδιων επιστημόνων του Υπουργείου Υγείας.
Με γεμίζει επίσης ελπίδα το γεγονός ότι τα πολιτικά

κόμματα συνεννοούνται και ομονοούν για την αντιμετώπιση του κοινού εχθρού. Σε τόσο κρίσιμες στιγμές, η ομοψυχία του πολιτικού κόσμου εμπνέει και καθοδηγεί τους πολίτες.
Η 25η Μαρτίου μας διδάσκει ότι, για να πετύχει μια εθνική προσπάθεια, το «εμείς» πρέπει να μπει πριν από το «εγώ». Η ατομική ευθύνη, η συνεργασία και η αλληλεγγύη βρίσκονται στην καρδιά του νέου πατριωτισμού που έχουμε ανάγκη. Κι όπως τότε, έτσι και σήμερα, για να θωρακίσουμε το «εμείς» και να κρατήσουμε την πατρίδα όρθια, καλούμαστε να παραμερίσουμε το «εγώ». Να θυσιάσουμε προσωρινά ατομικές μας ελευθερίες, για να προασπίσουμε το υπέρτατο συλλογικό αγαθό της δημόσιας υγείας. Τα νέα αυστηρά μέτρα που ισχύουν είναι απαραίτητα για την αντιμετώπιση της κρίσης. Η Ελλάδα είναι κράτος δικαίου και τα περιθώρια περιορισμού των ατομικών ελευθεριών ορίζονται στο Σύνταγμα και στον χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είμαι σίγουρη ότι η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών καταλαβαίνει την αναγκαιότητα των μέτρων. Και θα τα τηρήσει σχολαστικά, όσο οδυνηρά κι αν είναι, αφού αποτελούν τον μόνο τρόπο, ώστε να αντιμετωπισθεί η πανδημία.
Καταλαβαίνω ότι υπάρχει φόβος. Τόσο για τις ζωές και την υγεία μας όσο και για τις οικονομικές συνέπειες της κρίσης. Δεν θα τον αφήσουμε να μας κυριεύσει. Μένοντας σπίτι, προφυλάσσουμε όχι μόνο τον εαυτό μας αλλά και άλλους. Ταυτόχρονα πρέπει να διατηρή-

σουμε αποθέματα συνοχής και αλληλεγγύης. Το «μακριά ο ένας από τον άλλον» να μην μετατραπεί σε παραμέληση ή άγνοια των συμπολιτών μας. Ας βοηθήσουμε ιδίως τους ηλικιωμένους και τους ανήμπορους, τους το χωστάμε.
Η κρίση θα περάσει. Και από την πρώτη στιγμή της επόμενης μέρας, όλοι θα συνδράμουμε σε ένα εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης. Σχέδιο που θα κινητοποιήσει το πολιτικό σύστημα, την κοινωνία των πολιτών και τις παραγωγικές δυνάμεις του ελληνισμού εντός και εκτός συνόρων. Θα αξιοποιήσει κάθε δυνατότητα και θα έχει ως αποστολή την επανεκκίνηση της οικονομίας, την επαναφορά του τόπου σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας, την ανόρθωση του ηθικού, την απάλυνση των πληγών, τη μείωση των ανισοτήτων.
Η πανδημία που ζούμε ξεπερνά κατά πολύ τα εθνικά όρια και συμπαρασύρει κράτη και κοινωνίες σε μεγάλες αλλαγές. Αποδεικνύεται, για άλλη μια φορά, ότι οι προκλήσεις που απειλούν όλους μας δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν παρά σε διεθνές επίπεδο, κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό και επιστημονικό. Μας δίνεται η ευκαιρία να ξανασκεφτούμε όλοι την πατρίδα, τη σχέση μας με το συλλογικό, τις ευθύνες και τις δυνατότητές μας ως ισότιμα μέλη της παγκόσμιας κοινότητας.
Σήμερα, οι Έλληνες δίνουνε ακόμα μια ιστορική μάχη. Δεν είμαστε όμως μόνοι. Είμαι σίγουρη ότι θα νικήσουμε. Και ότι του χρόνου θα γιορτάσουμε με λαμπρότητα τα 200 χρόνια από την επανάσταση του 1821.

Διδώ Σωτηρίου, Οι νεκροί περιμένουν (απόσπασμα)

Αναδημοσιεύουμε ένα απόσπασμα που αναφέρεται στην καταστροφή της Σμύρνης, αλλά οι περιγραφές αγγίζουν τη σημερινή πραγματικότητα.
«Αρχίσαμε να βαδίζουμε πιασμένοι απ' το χέρι, κοντά ο ένας στον άλλον, χαμένοι, μουνδιασμένοι, δισταχτικοί, σαν να 'μαστε τυφλοί και δεν ξέρουμε πού θα μας φέρει το κάθε βήμα που αποτολμούσαμε. Γυρεύαμε ξενοδοχείο στο λιμάνι για ν' ακουμπήσουμε και να περιμένουμε τους δικούς μας. Όπου όμως κι αν ρωτούσαμε, παίρναμε την ίδια στερεότυπη απόκριση:
— Απ' τη Σμύρνη έρχεστε; Δε δεχόμαστε πρόσφυγες.
— Μα θα σας πληρώσουμε καλά, άνθρωποι του Θεού, έλεγε η θεία Ερμόνη.
Εκείνοι επέμεναν στην άρνησή τους:
— Φοβόμαστε τις επιτάξεις. Δε μάθατε λοιπόν πως στη Χίο, στη Μυτιλήνη, στη Σάμο έφτασε προσφυγολόι, κι επιτάξανε όλα τα σχολεία, τα ξενοδοχεία, τα πάντα;
— Τί θέλαμε, τί γυρεύαμε μεις να 'ρθούμε σε τούτον τον αφιλόξενο τόπο, έλεγε η κυρία Ελβίρα. Τί θέλαμε και τί γυρεύαμε να χωριστούμε από τους άνδρες μας!
Στο τέλος βρέθηκε ένας αναγκασμένος ξενοδόχος και μας έδωσε ένα σκοτεινό, άθλιο δωμάτιο με έξι κρεβάτια. Για τότε γινήκαμε πραγματικοί πρόσφυγες δεν το καταλάβαμε. Μέσα σε λίγα εικοσιτετράωρα όλος ο κόσμος αναποδογύρισε.
Βαπόρια φτάναν το ένα πίσω από τ' άλλο και ξεφόρτωναν κόσμο, έναν κόσμο ξεκουρντισμένον, αλ-

λόκοτο, άρρωστο, συφοριασμένο, λες κι έβγαινε από φρενοκομεία, από νοσοκομεία, από νεκροταφεία. Έπηξαν οι δρόμοι, το λιμάνι οι εκκλησιές, τα σχολεία, οι δημόσιοι χώροι. Στα πεζοδρόμια γεννιόνταν παιδιά και πέθαιναν γέροι.
Ενάμισι εκατομμύριο άνθρωποι βρεθήκανε ξαφνικά έξω απ' την προγονική τους γη. Παράτησαν σκοτωμένα παιδιά και γονιούς άταφους. Παράτησαν περιουσίες, τον καρπό στα δένδρα και στα χωράφια, το φαΐ στη φουφού, τη σοδειά στην αποθήκη, το κομπόδεμα στο συρτάρι, τα πορτρέτα των προγόνων στους τοίχους. Και βάλθηκαν να τρέχουν να φεύγουν κυνηγημένοι απ' το τούρκικο μαχαίρι και τη φωτιά του πολέμου. Έρχεται μια τραγική στιγμή στη ζωή του ανθρώπου, που το θεωρεί τύχη να μπορέσει να παρατήσει το έχει του, την πατρίδα του το παρελθόν του και να φύγει, να φύγει λαχανιασμένος αποζητώντας αλλού τη σιγουριά. Αρπάζαν οι άνθρωποι βάρκες, καΐκια, σχεδίες, βαπόρια, πέρασαν τη θάλασσα σ' έναν ομαδικό, φοβερό ξενιτεμό. Κοιμήθηκαν αποβραδís νοικοκυραίοι στον τόπο τους και ξύπνησαν φυγάδες, θαλασσοπόροι, άστεγοι άποροι, αλήτες και ζητιάνοι στα λιμάνια του Πειραιά, της Σαλονίκης, της Καβάλας του Βόλου, της Πάτρας.
Ενάμισι εκατομμύριο αγωνίες και οικονομικά προβλήματα ξεμπαρκάρανε στο φλοδί της Ελλάδας, με μια θλιβερή ταμπέλα κρεμασμένη στο στήθος: «Πρόσφυγες!» Πού να ακουμπήσουν οι πρόσφυγες; τί να σκεφτούν; τί να ξεχάσουν; τί να πράξουν; πού να δούλέψουν; πώς να ζήσουν;
Τρέμαν ακόμα απ' το φόβο. Τα μάτια τους ήταν κόκκινα απ' το αιμάτινο ποτάμι της κόλασης που διάβηκαν. Και σαν πάτησαν σε στέρεο έδαφος, μετρήθηκαν να δουν πόσοι φτάσανε και πόσοι λείπουν. Κι οι ζων-

τανοί δεν το πιστεύανε, μόνο άπλωναν τα χέρια τους στο κορμί τους και το ψάχνανε, για να βεβαιωθούνε πως δεν ήταν βρικόλακες. Και ψάχναν και για την ψυχή τους, να δουν αν ήταν στη θέση της. Μ' αυτή ήταν άφαντη. Είχε μείνει πίσω στην πατρίδα κοντά στους αγαπημένους νεκρούς και στους αιχμαλώτους, κοντά στα σπιτάκια, στα χωράφια, στις δουλειές....
Κι είπαν: περαστικοί είμαστε, ας βολευτούμε όπως όπως, κι αύριο θα ματαγυρίσουμε στα μέρη μας. Κι αποζητούσαν, τούτη την ελπίδα, με την ίδια λαχτάρα σαν το ψωμί το νερό και τ' αλάτι.
Τόσοι ήταν, ενάμισι εκατομμύριο ρωμοί μικρασιάτες, που στριφογύριζαν τώρα στο καύκαλο της Ελλάδας, σαν περιπλανώμενοι ιουδαίοι διωγμένοι από τη γη της Χαναάν. Χωρίς πατρίδα χωρίς δουλειά χωρίς σπίτι. Και μόλις χτες να θυμάσαι πως ήσουν νοικοκύρης.
Ψάχναν για τον αίτιο, αναθεμάτιζαν τον ουρανό, τη γη, τον Κεμάλ το Βενιζέλο τον Κωνσταντίνο, την Αντάντ, τον πόλεμο. Μα πριν απ' όλα τον ύπουλο τον Άγγλο, τον υπολογιστή, το διπλοπρόσωπο, το σφετεριστή που έκανε μπίζνες και αυτοκρατορική πολιτική με το αίμα και τη δυστυχία ενός λαού....»

[πηγή: Διδώ Σωτηρίου, Οι νεκροί περιμένουν. Μυθιστόρημα, Κέδρος, Αθήνα 1979 (7η έκδ.), σ. 132-134]

Ευαέτις
ΓΑΜΟΣ & ΒΑΠΤΙΣΗ
Στολισμοί - Δεξιώσεις

- Μπομπονιέρα
- Πρόσκληση
- Γλυκό

ΚΙΚΗΣΙΑΝΗ ΖΩΗ TZIMA
Τηλ.: 697 8073201
210-5578206 ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

«Τ' αχνάρια» συνεχίζουν τη στήλη της ιστορίας δημοσιεύοντας στοιχεία-αποσπάσματα από τον αγώνα για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων. Γεγονότα που διαδραματίστηκαν στη Μανωλιάσσα και συνετέλεσαν αποτελεσματικά στον απελευθερωτικό αγώνα του 1912-13. Δημοσιεύουμε αποσπάσματα από το βιβλίο: **Βαλκανικοί Πόλεμοι 1912-13** Πολεμική Έκθεση του Γενικού Editorial Στρατού.

...συνέχεια από το φύλλο 106

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ. Γεγονότα από 16-20 Ιανουαρίου.

Α'. Το Γενικόν Στρατηγείον εξέδωκε την 10ην ώραν της 16ης Ιανουαρίου διαταγήν προς την IV Μεραρχίαν, δι' ης ανέστηλθε πάσαν επιθετικήν ενέργειαν και διέτασεν αυτήν να περιορισθή εις την κατοχήν των υπό των μονάδων της κατεχομένων υψωμάτων επί της Μανωλιάσσης, θα άφηνεν ελαφράς μόνον προφυλακάς, τηρούσα το μείζον μέρος των δυνάμεών της εν αναπαύσει. Επί πλείον διέτασσε την μελλέτην του εδάφους δι' ενδεχομένην προ-έβλασιν είτε προς Άγιον Νικόλᾱον, είτε προς την πεδινήν ζώνην δυτικώς Μπιζανίου.

Αι εις την διάθεσιν της Μεραρχίας μονάδες ενισχύσεως θα διετίθεντο ως ακολούθως: Το μεν 7ον σύν. πεζ., συγκεντρούμενον εις το χωρίον Κοπάνη, θα παρέμενεν ως γενική εφεδρεία του αρχιστρατήγου, διαθέτον εν τάγμα εν προφυλακαίς εις την εκ του ως άνω χωρίου προς Τόσκεισι στενωπόν, η δε 2α)III ορειβατική πυρ)χία θα επανήρχετο το ταχύτερον εις την VIII Μεραρχίαν.

Ομοίως το εσπέρας της ίδιας ημέρας εξέδωκε διαταγήν προς τον Αρχηγόν του πυρικού της Στρατιάς, ίνα εκλέξη θέσεις πυροβολικού διά μέλλουσας ενέργειας κατά του Αγίου Νικολλάου μετά την κατάληψιν του Μπιζανίου.

Την 17ην Ιανουαρίου διέταξε την διάλυσιν απάντων των εθελοντικών σωμάτων προσκόπων, τα οποία πράγματι διελύθησαν πῆλην μερικών εκ των δρώντων εις την περιοχήν του Αχέρωνος, άτινα παρέμειναν εις τας θέσεις των κατόπιν αιτήσεων των διοικούντων τα μικτά αποσπάσματα Αχέρωνος και Ολύτσιας.

Ομοίως την ιδίαν ημέραν ερρύθμισε το ζήτημα του εις πυρομαχικά ανεφοδιασμού. Προς τούτο το εκ Φιλιπιάδος, όπου και η Διεύθυνσις Υπηρεσίας Μετόπισθεν, μέχρι του μετώπου διάστημα διηρέθη εις τρία τμήματα. Εις το πρώτον εκ των τμημάτων τούτων, το από Φιλιπιάδος μέχρι Χάνι Χαϊρεδίν, θα ενήργει τας μεταφοράς η ΙΙ πεδινή μοίρα πυρομαχικών, εις το δεύτερον, από Χάνι Χαϊρεδίν μέχρι Χάνι Εμίν Αγά, η VIII πεδινή μοίρα πυρομαχικών, εις το τρίτον, διήκον μέχρι του μετώπου, αι δύο ορειβατικάί μοίραι πυρομαχικών. Εξαιρετικώς τα βλήματα του βαρέος πυρικού, θα μετεφέροντο μέχρι Κανέτας μερίμνη των πεδινών μοιρών.

Την 18ην Ιανουαρίου διέταξε την διάθεσιν εις το Τμήμα Στρατιάς της αφιχθείσης εκ του εσωτερικού πολυβολαρχίας εκ 4 πολυβόλων.

Προ της ενάρξεως της προπαρασκευής της επιθέσεως ο Αρχιστράτηγος απνύθυνε την 17ην Ιανουαρίου προς τον Αρχηγόν των τουρκικών εν Ιωαννίνοις στρατευμάτων Εσοάτ πασάν προσωπικήν επιστολήν. Διά ταύτης εξώρκιζεν αυτόν εν ονόματι της ανθρωπότητας και του πολιτισμού και προς πρόληψιν ματαίας επί πλείον αιματοχυσίας να παραδώση την πόλιν, εφ' όσον άλλῶς τε πάσα περαιτέρω

αντίστασις ουδέν όφελος ήθελε παράσχει εις την Τουρκικήν Αυτοκρατορίαν, ήτις ήδη δια των πρώτων περί ειρήνης

διαπραγματεύσεων είχε παραιτηθή των υπ' αυτού υπερασπιζομένων εδαφών υπέρ των Βαλκανικών συμμάχων. Εις την περίπτωση παραδόσεώς του, ο τουρκικός στρατός θα ήτο ελεύθερος να μεταφερθή εις από κοινού οριζόμενον μέρος, συναποκομίζων άπαντα τον οπλισμόν και τα εφόδιά του.

Εις την επιστολήν ταύτην ο αρχηγός των τουρκικών δυνάμεων απήντησε την 19ην Ιανουαρίου αρνούμενος την παράδοσιν.

Ούτω, απορριφθείσης οριστικής της προτάσεως του Αρχιστρατήγου, εξηκολούθησεν εντατικώς η μεταφορά και συγκέντρωσις πυρομαχικών και τροφών, δια την έναρξιν της επιθέσεως. Την 19ην Ιανουαρίου ο Αρχηγός του Στρατού, απνύθυνεν αναφοράν προς τον Βασιλέα και τους Υπουργούς Στρατιωτικών και Εξωτερικών, δι' ης εξέθετε την ακριβή κατάστασιν του Στρατού Ηπείρου ανερχομένου τότε εις 28.000 παραταξίμους άνδρας και καθίστα γνωστόν το παρά τω αρχηγώ των τουρκικών στρατευμάτων γεγόμενον και αποτυχόν, διάβημα περί παραδόσεως της πόλεως των Ιωαννίνων.

Δι' άλλης αναφοράς εξέθετε τας παρουσιαζόμενας δυσχέρειας εις την εξυπηρέτησιν του ανεφοδιασμού, λόγω ελλείψεως επαρκών μεταφορικών μέσων, την συμπλήρωσιν των οποίων εζήτει δια της αποστολής κτηνών και φορτηγών αυτοκινήτων.

Β'. Αι Μεραρχίαι του Τμήματος Στρατιάς εξηκολούθουν να ενεργώσιν απάσας τας προπαρασκευαστικές ενεργείας δια την προσεχή επίθεσιν, τακτοποιούσαι τα τμήματα αυτών επί του μετώπου, ανασυντάσσουσαι τας μονάδας των και προβαίνουσαι εις αναγνωρίσεις των εχθρικών θέσεων.

Η διοίκησις του Τμήματος Στρατιάς κοινοποίησασ την 18ην Ιανουαρίου την διαταγήν του Γενικού Στρατηγείου περί ρυθμίσεως της αναχορυγίας πυρομαχικών, διέταξε τας Μεραρχίας VI και VIII να προβώσιν εις τον σχηματισμόν αποθέματος πυρομαχικών.

Η απομάκρυνσις όμως του Τμήματος Στρατιάς εκ των κέντρων εφοδιασμού, το εξαιρετικά δύσβατον και ανώμαλον του εδάφους και ο διατιθέμενος περιορισμένος αριθμός φορτηγών κτηνών εδυσχεραίνον κατά πολύ την εξυπηρέτησιν των μονάδων του. Επί πλείον ο ενσκήψας δριμύς χειμών ηύξανε τας απωλείας του ήϊαν άλλῶς τε περιορισμένου αριθμού κτηνών των Μεραρχιών του.

VI Μεραρχία. Την 7ην ώραν της 16 Ιανουαρίου επανήλθεν εις Ελληνικών εκ των προφυλακών του τομέως της VIII Μεραρχίας και ο εναπομείνας λόχος του 18ου συν. πεζ. της VI Μεραρχίας.

Την 10ην ώραν η Μεραρχία αύτη κοινοποιούσα την διαταγήν επιχειρήσεων της προηγουμένης του Γενικού Στρατηγείου, διέχασσε προσέτι τας εν γραμμή μονάδας αυτής να προβώσιν εις την ταχείαν ενίσχυσιν των ορυγμάτων μάχης.

Την 17ην Ιανουαρίου, ο διοικτής της Μεραρχίας συμφώνως προς τα διαταχθέντα, απέστειλεν αξιωματικόν του επιτελείου του παρά τη VIII Μεραρχία προς συνεννόησιν δια τον καθορισμόν του τρόπου ενεργείας των τμημάτων της Μεραρχίας του εις την προσεχή επίθεσιν, κατά την οποίαν αύτη είχεν ως αποστολήν αφ' ενός μεν να συνδράμη την VIII τοιαύτην, αφ' ετέρου δε να καθύψη το δεξιόν πλευρόν της Στρατιάς.

Η μάχη της Μανωλιάσσης

- Δια την εξασφάλισιν του δεξιού της Στρατιάς θα εκράτει ισχυρώς τα αμέσως βορείως του Ελληνικού υψώματα και ανατολικώς τούτων την Τσούκαν δια του 18ου συν. πεζ. πλείον διλοχίας του ανεξαρτήτου τάγματος και του λόχου μηχανικού.

- Προς συνδρομήν του αγώνος της VIII Μεραρχίας θα διέθετε τρία τάγματα (1ον σύν)μα ευζώνων πλείον τάγμα 17ου συν. πεζ.) και την 3ην ορειβ. πυρ)χίαν, άτινα ορμώμενα εκ του αυχένος του Ελληνικού θα επετίθεντο προς Αγίαν Παρασκευήν εν συνδέσμω προς το δεξιόν και υπό την διοίκησιν της VIII Μεραρχίας.

Επί τη βάσει των αποφάσεων τούτων, η Μεραρχία εξέδωσε την 20ην Ιανουαρίου διαταγάς, συμφώνως προς τας οποίας:

- Τα 1ον σύν. ευζ. και 17ον σύν. πεζ. θα ενήργουν αναγνωρίσεις των οδεύσεων προς Σερβιανά και Αγίαν Παρασκευήν-Κουτσελήδ.

- Το 18ον σύν. πεζ. και ο λόχος μηχανικού θα ενίσχουν αμυντικώς τας επι των υψωμάτων Β. Ελληνικού κατεχομένας θέσεις.

- Η μοίρα ορειβ. πυρ)κού θ' ανεγνώριζεν επί των υψωμάτων τούτων θέσεις δια την επ' αυτών τάξιν της ανασυγκροτουμένης εις Ελληνικόν 3)III πυρ)χίας.

Της πυρ)χίας ταύτης ο διατεθείς από της 13ης εις την VIII Μεραρχίαν ουλαμός επανήλθε την 20ήν και πνώθη μετά της υπολοίπου πυρ)χίας, ήτις ανέμενε την συμπλήρωσίν της εις άνδρας και κτήνη.

Την 20ήν Ιανουαρίου η διάταξις της Μεραρχίας είχε την ακόλουθον μορφήν:

Δεξιός υποτομέυς - 18ον σύν. πεζ. πλείον διλοχία ανεξ. τάγματος.

Διάταξις : - Διλοχία του ανεξ. τάγματος επί του υψώματος Μονή Τσούκας.

- Ι) 18 τάγμα επί του αυχένος μεταξύ υψωμάτων Ελληνικού και Τσούκας. Εν εφεδρία παρά το Ελληνικόν το ΙΙ) 18 τάγμα, διαθέτον κατά την νύκτα τμήμα εν προφυλακαίς ΒΑ. του χωρίου προς τον αυχένα Τσούκας.

Κεντρικός υποτομέυς : 1ον σύνταγμα ευζώνων.

Διάταξις : - 8ον τάγ. ευζ. επί του υψ. 851,9.

9ον τάγ. ευζ. όπισθεν του 8ου επί των υψωμάτων αμέσως Β. Ελληνικού.

Αριστερός υποτομέυς 17ον σύν. πεζ. 17 τάγμα, διαθέτον διλοχίαν εκατέρωθεν του μεταξύ των υψωμάτων Ελληνικού και Αετορράχης αυχένος και διλοχίαν αμέσως νοτίως εν εφεδρεία. Ο αριστερός υποτομέυς διετέλlei εν συνδέσμω μετά του δεξιού της VIII Μεραρχίας επί του αντερείσματος Αετορράχης αμέσως ΒΔ. του αυχένος.

Άπαντα τα τμήματα διέθετον εν πρώτη γραμμή ελαχίστην δύναμιν την δε υπόλοιπον ετήρουν όπισθεν προς ανά-παισιν.

Ο λόχος μηχανικού εις την διάθεσιν του δεξιού υποτομέως επεδίδετο εις την οργάνωσιν της τοποθεσίας.

Η 3)III ορειβατική πυροβολαρχία εις Ελληνικόν έτοιμη να καταλάβη την αναγνωρισθείσαν θέσιν αμέσως ΒΑ. του χωρίου τούτου.

Η ημιλαρχία της Μεραρχίας την 18ην Ιανουαρίου διετάχθη εκ Χανίου Κραβασαρά να μεταστάθμευσθ εις Αμμότοπον.

Το Στρατηγείον και τα χειρουργεία και η μοίρα τραυματιοφορέων παρέμενον εις Ελληνικόν.

Μοίρα πυρομαχικών εις Λαζανά.

Η διατροφή των τμημάτων εξηκολούθει να είναι πλημμελής.

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο

Νίκου Γεωργία

Λογίστρια Α τάξεως

Ερμού 88

Α όροφος

Τ.Κ 19 200 - Ελευσίνα

e-mail:nikou-g@ath.forthnet.gr

Τηλ. 210 55 43 398

Κιν. 6972 002 141

ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΑ
«Η ΤΡΑΤΑ»
ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΜΠΕΛΛΟΣ

Το στέκι για
καλοφαγάδες
Ψάρια φρέσκα• Αστακοί
Καραβίδες• Καλαμαράκια
από την Τράτα μας
κατευθείαν στα κάρβουνα
Αξιοπρεπές περιβάλλον

ΠΑΡΑΛΙΑ ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ
ΤΗΛ. (0294) 94794

Λαογραφία - Παράδοση

Ντοπιολαλιά της Ηπείρου

μπλάνα (n) κομμάτι (συνήθως φαγητού) με μέγεθος όσο η παλιάμη, μια πιθαμή, π.χ. «έφαγα μια μπλάνα τρι»
νταβάς (o) μεγάλο ταψί. μέσα από το οποίο έτρωγε παλιότερα όλη η οικογένεια π.χ. «Πού στρώσαταν να φάτε; -Πθενά, απ' τον νταβά φάγα-μαν». Επίσης, νταβάς αποκαλείται και ο πορτιέρης των νυχτερινών μαγαζιών (σύντμηση της λέξης νταβατζής)
Ξεζγκαρίζομαι γδέρνομαι, βγάζω αίμα. Χρησιμοποιείται κυρίως στον αόριστο, πχ. «έπεσα με το ποδήλατο και ξεζγκάρσα το ποδάρι μ'»
τζιαμπούνας (o) αυτός που φωνάζει συνέχεια, επίσης ο μεθυσμένος π.χ. «έγνα τζιαμπούνα»
τσαπράγκαλο (το) χαμένος, κουτό, χαζό, π.χ. «Αυτό το παιδί είναι ντιπ τσαπράγκαλο»
τσάχαλα (τα) χαλίκια, χώματα, άμμος π.χ. «Μου

μπήκαν τσάχαλα στα μάτια»
τσιαπιλιάζω διαβύω, κάνω ριώμα. Συνήθως με το επιφωνηματικό επίρρημα «ούι» π.χ. «ούι, το τσιά-πλιασε»
τσιατάλι (το) το κομμάτι που προεξέχει. Μτφ. τα πεταχτά αυτιά π.χ. «τέτοια τσατάλια που'χει το χαλόν, μπορεί και να πιαν και ΜΤV!» η φαητσοοτεκιά στο μπιλιάρδο,
τσιόκαλο (το) κόκκαλο, επίσης και παγωμένο. Χαρακτηριστική η φράση, σε περίπτωση δικαιολογημένης (ή μη) αγανάκτησης: «μπα π'να σ' είχε βαρέσ' το τσιόκαλο»
τσουτσέκι (το) το πολύ μικρό. Συνήθως χρησιμοποιείται υποτιμητικά π.χ. «που πας ωρέ τσουτσέκι; δεν είναι για τα δόντια σ' το χαλόνι!»
φουρκαλιάζω παίρνω φωτιά π.χ. «Τι να ιδώ πιδάκι, μ', έκανε ένα μπαμ και φουρκαλιάστηκε

όλο το σπίτι»
φσέκι (το) μεθυσμένος, αηλιώς γκοη, αεροπλάνο, κδούνα, ντεφ, φλιοέρα, κουνουπίδι, καρότο, φω-τοβολίδα
χούι (το) η ιδιοτροπία. Χαρακτηριστική φράση – παροιμία: «Πρώτα σ' βγαίν' η ψχή και μετά το χούι»

Ο ήλιος ,το φεγγάρι και τ' άστρα στο δημοτικό τραγούδι

Τα πρώτα ακού-
σματα για μας
που γεννηθήκαμε στη
Μανωλιάσσα μέχρι τη
δεκαετία το '60, ήταν
η μουσική του αέρα,
της βροχής, του φεγ-
γαριού, του ήλιου και
των αστεριών, της
ομορφιάς της φύσης,
τα κουνουνίσματα των κοπαδιών. Αυτά που οι άνθρωπινες
αισθήσεις μπορούν και εισπράττουν χωρίς εντολή και
παραγγελιές...Ολα αυτά που η λαϊκή μούσα τα έκανε
τραγούδι. Παραδοσιακό δημοτικό τραγούδι. Το τραγούδι
αυτό που διασώθηκε από στόμα σε στόμα και σήμερα
αποτελεί ένα μεγάλο κομμάτι του ελληνικού πολιτισμού.
Το δημοτικό τραγούδι είναι ένα ιδιαίτερο κομμάτι
της παραδοσιακής δημιουργίας που συνδέει 'ολες τις
περιστάσεις της κοινωνικής ζωής του ανθρώπου καθώς

και τις φάσεις του κύκλου της ζωής του, από τη γέννησή
μέχρι το θάνατο.
Ο λαός μας δεν τραγούδησε μόνο τα επίγεια, αλλά
και τα ουράνια, γιατί και μ' αυτά κουβέντιασε, τα χαίρεται
τα θαυμάζει και πολλές φορές τα παρακαλεί και τα
θέλει συμπαραστάτες του.
Μεγάλη θέση στο δημοτικό τραγούδι έχει το ουράνιο
στερέωμα που προσφέρει σύμβολα ομορφιάς, τον ήλιο,
το φεγγάρι, την πούλια, τον αυγερινό και τ' αστέρια.

- 1.-Φέξε μου φεγγαράκι μου
να πάω στην αγάπη μου.
Φέξε ψηλά και χαμηλά
γιατί είναι λάσπες και νερά.

- 2.-Ορέ φεγγάρι μου αργά αργά
τα βήματα σου κόψε
κι άκου το κλάμα μιας καρδιάς
που χώρισε απόψε

Στα πέρατα εκεί που πας
σε λαμπερό φεγγάρι
ριξ τον καμμό μου σε γιאלό
καημός να μην τον πάρει

Μην τύχει και τον δει η αυγή
και δεν ξαναχαράξει
ούτε κι ο ήλιος μην τον δει
γιατί στρατί θ' αλλάξει.

3.- Μικρή φεγγαροπρόσωπη, του ήλιου θυγατέρα,
συ μ' έκανες κι αρνήθηκα και μάνα και πατέρα,
σύρε να πεις στη μάνα σου να κάμει κι άλλη γέννα,
να κάψει κι άλλωνών καρδιές πως έκαψε κι εμένα,
βασιλοπούλα να σου 'να δε θα 'χες τέτοια χάρη,
να σου ζυγίζουν το φλουρί με το μαργαριτάρι.

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο

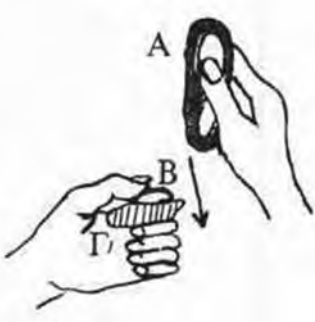
ΤΟ ΑΝΑΜΜΑ ΦΩΤΙΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΙΟΒΟΛΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΚΝΑ

Οι παλιότεροι θα θυμούνται τους
παππούδες μας που χρησιμοποιού-
σαν πρωτόγονα σύνεργα για το άναμμα
της φωτιάς, δηλ. πριόβολο, στουρνάρι
και ίσκνα.
Ο **πριόβολος** (ίσως να προέρχεται
από τη λέξη πυριόβολος = π'ριόβολος
= πριόβολος) κατασκευαζόταν από σφυ-
ρήλατη λίμα. Το σχήμα του διευκόλυνε
τη λαβή με το ένα χέρι. Οι ραβδώσεις
που έφερε στην εξωτερική του επιφάνεια
χρησίμευαν στη δημιουργία σπινθηρι-
σμού, με τα βίαια αλληπάληπτα χτυπήματα πάνω στη
στουρνάρια πέτρα.
Το **στουρνάρι** είναι κοκκινόχρωμη συμπαγής πέτρα.
Είναι είδος πυριτόλιθου, η γνωστή τσακμακόπετρα. Και
τα δύο αυτά κομμάτια, μαζί με ένα μικρό κομμάτι ίσκας,
τα χρησιμοποιούσαν για το άναμμα φωτιάς
Η **ίσκνα** ή ίσκα είναι ένα είδος μύκητα, ο οποίος ανα-
πτύσσεται στους κορμούς δέντρων που μοιάζει με μανιτάρι
ή οπλή αθόγου και
έχει χρώμα σταχτό-
μαυρο, με ξυλώδη
σύσταση. Τέτοια
ίσκα θυμάμαι που
μαζεύαμε από τους
κορμούς της κε-
ρασιάς και της τσι-
γαλιάς. Είναι εύφλε-
κτο υλικό και τα πα-
λιότερα χρόνια, με

τη κατάλληλη επεξεργασία
έπαιζε το ρόλο του φυτιλι-
ού στο άναμμα της φωτιάς
και των σσιγάρων.
Σήμερα η ίσκα δε μας εί-
ναι και πολύ γνωστή αλλή
παλιότερα είχε καθημερινή
χρήση στη ζωή, κυρίως των
ανθρώπων που ζούσαν στα
βουνά ή σε απομακρυσμένα
χωριά, αφού με αυτή άνα-
βαν τη φωτιά.
Η ίσκνα, προτού χρησιμοποιηθεί για προσάναμμα,
χρηαζόταν κατάλληλη επεξεργασία για ν' αργάσει. Αφαι-
ρούσαν το κάτω μαλακό μέρος, την έκοβαν σε μικρά
κομμάτια και την τοποθετούσαν για μερικές ημέρες σε
σταχτόνερο, δηλ. αλυσίβα.). Κατά διαστήματα την
έβγαζαν από εκεί και τη χτύπαγαν ώστε να μαλακώσει.
Με το που τεθιείωνε το βράσιμο της την έπαιρναν
από το νερό και την άφηναν να στεγνώσει καλά.
Στη συνέχεια τη τεμάχιζαν σε μικρά κομμάτια και
πλέον ήταν έτοιμη για χρήση.
Η διαδικασία ανάμματος της φωτιάς με τον πριόβολο
ήταν μεν απλή, αλλή ταυτόχρονα χρονοβόρα. Με
το αριστερό χέρι βαστούσαν σε επαφή το στουρνάρι
με την ίσκνα και με το δεξί χτυπούσαν συνεχόμενα
και απότομα τον πριόβολο πάνω στο στουρνάρι,
οπότε δημιουργούνταν σπίθες. Οι σπίθες αυτές κοη-
λούσαν επάνω στην ίσκνα και την άναβαν. Η ίσκνα
σιγόκαιγε βγάζοντας καπνό. Με κατάλληλο τρόπο,
η φωτιά της ίσκας, μεταδίδονταν στα προσανάμματα

για τη φωτιά του σπιτιού
και στη συνέχεια άνα-
βαν το τσιμπούκι τους.
Για προσάναμα χρησι-
μοποιούσαν ξηρά χόρτα
και «βουινές» «γκαβα-
λίνες» (κοπριά αγελά-
δας, αθόγου, μουλιαριού
ή γαϊδάρου).
Αργότερα εμφανίστη-
καν τα τσακμάκια με το
φτιλί και τα σπέρτα που
απλούστευσαν τη διαδικασία ανάμματος της φωτιάς. Σή-
μερα, ο πριόβολος εξακολουθεί να χρησιμοποιείται για
το ακόνισμα του σουγιά, των μαχαιριών και γενικά των
αιχμηρών αντικειμένων.

Χ. Χατζή & Α. Ίσκου
Παιδικά - Βαπτιστικά

Ι. Στεφανή & Πλάτωνος 1, Ασπρόπυργος, τηλ. 210.5578764

Οδός Μανωλιάσσης

Χριστός Ανέστη, Χρόνια Πολλά!
Το Θείο Φως της Ανάστασης να χαρίζει ελπίδα, αδελφосύννη, αισιοδοξία και δύναμη!

☞ Φέτος βιώσαμε μια διαφορετική Ανάσταση, αυτή των κεκλεισμένων θυρών για το φόβο της πανδημίας. Ποιος να μας έλεγε ποτέ ότι θα γιοστιάσαμε την Ανάσταση του Κυρίου έξω από την Εκκλησία και μέσα στα σπίτια μας. Αντί να βιώσουμε τα πάθη και την Ανάσταση, βιώσαμε το φάσμα του θανάτου που έχει εξαπλωθεί σε ολόκληρο τον κόσμο από το νέο κορωνοϊό. Βιώσαμε τη μοναξιά του Χριστού επάνω στο σταυρό. Δεν λειτουργηθήκαμε και δεν κοινωνήσαμε τα Άγια των Αγίων από το δισκοπότηρο της ζωής το βράδυ της Ανάστασης. Η δύναμη όμως της Εκκλησίας διαπερνά τις κλειστές πόρτες σπιτιών και ψυχών και γίνεται παρηγοριά και ειρήνη. Αυτό το Πάσχα μας έκανε να συνειδητοποιήσουμε πόσο σημαντικά είναι αυτά που θεωρούμε δεδομένα.

Η κρίση της νέας πανδημίας έδωσε στην Ελλάδα ένα φωτεινό παράδειγμα πως όταν οι ειδικοί παίρνουν τις αποφάσεις και μιλούν με τιμότητα στους πολίτες, τότε οι πολίτες ανταποκρίνονται και συνεργάζονται. Αυτή η δοκιμασία ας γίνει το εφαλτήριο να επιστρατεύσουμε τις εσωτερικές δυνάμεις μας, να στεριώσει η ελπίδα και με κουράγιο να αντιμετωπίσουμε τη νέα πρόκληση.

☞ **Τρέμουμε να μην ξαναδιψάσουμε...**

Το πρόβλημα που μας βασανίζει και παραμένει άλυτο είναι το νερό, δηλ η **γεώτρηση**. Τα νεότερα που έχουμε είναι η επίσκεψη των κλιμακίων της ΔΕΥΑΙ στο χώρο της υδρομάστευσης Κεφαλόβρυσου και στο δήμαρχο Δωδώνης κο Ντακαλέτση. Λίγες μέρες μετά την επιτόπια επίσκεψη, ο κος Μπαρτζώκας ανήρτησε το μήνυμα που δημοσιεύουμε στη σελίδα 3. Διαβάζοντάς το, αναρωτήθηκα και φαντάζομαι ότι είναι και ερώτημα όλων των Μανωλιασσιτών από πού αντλεί την αισιοδοξία του ο κος Μπαρτζώκας. Έχει καινούρια στοιχεία και δεν το ξέρουμε? Αν ναι, τι είναι αυτό και γιατί δεν μας το ανακοινώνει επίσημα? Θα ήμασταν ικανοποιημένοι αν είχαμε περισσότερα στοιχεία για την εξέλιξη της γεώτρησης. Αυτό το μήνυμα ταιριάζει με αυτά της παραμονής των εκλογών. Τελευταία λέγεται ότι ο δήμαρχος Δωδωναίων υποσχέθηκε ότι θα μας τροφοδοτήσει το καλοκαίρι με 150 κυβικά νερό το μήνα. Ευελπιστούμε να τηρηθεί η υπόσχεση και το νερό να επαρκέσει και για τις ανάγκες του χωριού μας. Επίσης, αναφέρεται το σενάριο της γεώτρησης σε Μανωλιασσίτικο έδαφος ώστε να μην εξαρτάται η υδροδότησή μας από το δήμο Δωδωναίων. Σε αυτή την περίπτωση, γιατί δεν προχωρούν άμεσα στις απαραίτητες εργασίες για τη γεώτρηση? Το καλοκαίρι έφτασε και οι Μανωλιασσίτες περιμένουν να πληροφορηθούν για την εξεύρεση νέων πηγών νερού και για την εξέλιξη της γεώτρησης. Ελπίζουμε να μη ζήσουμε ξανά το μαρτύριο της σταγόνας.

☞ **Ο Ελληνικός πολιτισμός στη Μέση Ανατολή**

Η Αντιόχεια αναμφιβόλως υπήρξε το λίκνο του ελληνικού πολιτισμού στην περιοχή της Μέσης Ανατολής,

πόλη που αποτέλεσε το σταυροδρόμι των μεγάλων φιλοσοφικών ρευμάτων, με μεγάλη ανάπτυξη των γραμμάτων και των επιστημών. Υπήρξε η πόλη των εθνικών, φιλοσοφικών και θρησκευτικών αντιθέσεων, αλλά και των θαμάτων, της πολυπολιτισμικότητας και των ακραίων εκφραστικών εκδηλώσεων.

Το Μουσείο Μωσαϊκού Hatay είναι το δεύτερο μεγαλύτερο μουσείο ψηφιδωτού στον κόσμο.

Ένα από τα σημαντικότερα μωσαϊκά δάπεδα που βρέθηκαν στην Αντιόχεια και στα πέριξ είναι το ενεπίγραφο ψηφιδωτό δάπεδο «της Μεγαλοψυχίας». Η ψηφιδωτή σύνθεση που κοσμούσε τη βίλα Yakto έχει διαστάσεις 8,25 X 7,30 μέτρα και εκτίθεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Αντιόχειας σημερινή Αντάκια, έδρα της επαρχίας Χατάι στη νότια Τουρκία. Οι αρχαιολόγοι έδωσαν αυτήν την ονομασία επειδή στο κέντρο απεικονίζεται η προσωποποιημένη έννοια της **μεγαλοψυχίας**. Η μεγαλοψυχία είναι κάτι σαν το στολίδι των αρετών, γενναιοδωρία, μεγαλόκαρδος. Γύρω από το κεντρικό αυτό μετάλλιο παρουσιάζονται μυθολογικές μορφές σε σκηνές κληρονομιάς. Η μοναδικότητα όμως του ψηφιδωτού οφείλεται στην τοπογραφική μπροντούρα που περιβάλλει τη σύνθεση, μία στενή ζώνη δηλαδή, που ανιστορεί όλη τη διαδρομή από την Αντιόχεια μέχρι την Δάφνη και τις πηγές της. Ένα τοπογραφικό πανόραμα ξετυλίγεται στα μάτια του θεατή, με δημόσια κτίσματα, ιδιωτικές κατοικίες, καταστήματα και σκηνές της καθημερινής ζωής από την Αντιόχεια του 457μ.χ.. Το κεντρικό μετάλλιο με την προσωποποίηση της μεγαλοψυχίας, όπως λέει και η ελληνική επιγραφή. Η γυναίκα που απεικονίζεται στο ψηφιδωτό είναι πλούσια ενδεδυμένη και φέρει διάδημα στην κόμη της πάνω από το μέτωπο καθώς και χρυσά σκουλαρίκια. Ένα ροζ πέπλο είναι ριγμένο στους ώμους της. Δύο χρυσά βραχιόλια στερεώνουν τα μανίκια της στους καρπούς, και το φόρεμα της στο λαιμό καταλήγει σε περιδέραιο με πολύτιμους λίθους. Σηκώνει το δεξί της χέρι και η παλάμη της είναι γεμάτη νομίσματα τα οποία πετάει προς τον θεατή. Μερικά νομίσματα είναι διασκορπισμένα στο γύρω χώρο. Στον αριστερό της ώμο ακουμπάει δοχείο με στρογγυλό στόμιο που κρατάει με το αριστερό χέρι. Είναι γεμάτο νομίσματα σαν αυτά στην αριστερή της παλάμη και των ακραίων εκφραστικών εκδηλώσεων.

Ένα άλλο σημαντικό μωσαϊκό που εκτίθεται στο μουσείο, είναι η **Σωτηρία**. Είναι του 5ου αιώνα μΧ. Και ήταν στο πάτωμα ενός λουτρού. Απεικονίζει μια γυναίκα με κορώνα δάφνης που αντι-

προσωπεύει τη Σωτηρία, την προσωποποίηση της Μεσσιανικής σωτηρίας.

Η μορφή της Σωτηρίας σε μετάλλιο σε προτομή καταλάμβανε το κεντρικό τμήμα μιας γεωμετρικής σύνθεσης και αποτελεί προσωποποίηση της ανανέωσης. Φέρει ανοιχτόχρωμο κιτρινωπό χιτώνα, ο οποίος αφήνει ακάλυπτο τον δεξιό ώμο και κοκκινωπό ιμάτιο το οποίο πέφτει στο αριστερό ώμο. Τα μακριά σκουρόχρωμα μαλλιά της είναι χωρισμένα στη μέση και δημιουργούν δύο βοστρύχους που φτάνουν ως τους ώμους της. Επίσης φέρει διάδημα με χρυσά φύλλα και πολύτιμο λίθο (σμαράγδι) στη μέση. Τα σκουλαρίκια είναι χρυσά με πράσινους πολύτιμους λίθους, όπως και το περιδέραιο. Τα χαρακτηριστικά είναι γαλήνια και προδίδουν μια νέα εύπορη γυναίκα

Οι προσωποποιήσεις αυτές εξέφραζαν αυτό ακριβώς που σήμαινε η επιγραφή που τις συνόδευε. Ανταναικούν αξίες και υψηλά ιδανικά, τα οποία θα κινούσαν την περιέργεια των επισκεπτών και το πνευματικό επίπεδο των ιδιοκτητών.

☞ **Στις 14 Φεβρουαρίου 2020 η Παλιά Ζωσιμαία Σχολή έκλεισε τα 115 χρόνια αδιάλειπτης λειτουργίας από την ίδρυσή της.**

Στις 17 Φεβρουαρίου 1902 τέθηκε ο θεμέλιος λίθος στον οποίο χαραχτηκε η επιγραφή: «ΕΥΑΝΔΡΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ ΠΑΙΔΕΣ ΤΟΙΣ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙΣ ΖΩΣΙΜΑΔΑΙΣ ΑΙΕΝ ΕΥΓΝΩΜΟΝΕΣ ΤΟΝΔΕ ΘΕΜΕΛΙΟΝ ΛΙΘΟΝ ΤΗΣ ΖΩΣΙΜΑΙΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΑΤΕΘΕΝΤΟ ΕΤΕΙ ΣΩΤΗΡΙΩ 1902 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 17 ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ Π.ΜΕΛΙΡΡΥΤΟΣ».

Μετά από πολλές περιπέτειες και δυστυχώς κομματικές διαμάχες, οι εργασίες ανέγερσης τελείωσαν και στις 14 Φεβρουαρίου 1905 η νέα Ζωσιμαία Σχολή ήταν πλέον γεγονός. Ο λαμπρός αρχιτέκτονας Περικλής Μελίρρυτος ενσυνείδητα αντέγραψε την πρόσοψη που ο χριστιανός Χάνσεν είχε, ήδη, σχεδιάσει για το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο των Αθηνών. Και αυτό για να

καταδειξεί ότι η ιστορική Ζωσιμαία Σχολή των Ιωαννίνων ήταν ίδρυμα Πανεπιστημιακού επιπέδου.

Το νέο διδακτήριο περιλάμβανε οχτώ αίθουσες διδασκαλίας, αίθουσα τελετών, δυο γραφεία, βιβλιοθήκη, αμφιθέατρο φυσικής και χημείας, τρία εργαστήρια και μουσείο. Όμως, όπως επεσήμανε αργότερα ο επιφανής γυμνασιάρχης Χρήστος Σούλης, υστερούσε σε χώρους υγιεινής, σε προσανατολισμό και σε αριθμό αιθουσών που ήταν ανεπαρκής για να στεγάσουν τους υπερεπτακοσίους μαθητές.

Παρόλα αυτά το αρχαιοπρεπές, περίοπτο και επιβλητικό αυτό κτίριο είναι από τα ωραιότερα νεοκλασικά μνημεία των Ιωαννίνων και τα επιμέρους αρχιτεκτονικά του στοιχεία είναι εξόχως ενδιαφέροντα.

Το ιστορικό κτίριο εξακολουθεί να στεγάζει σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης.

Σήμερα εκεί στεγάζεται το 1ο Γυμνάσιο Ιωαννίνων. Να είμαστε όλοι καλά και να προσέχουμε, Ο παλιός.

Όποιος σκορπάει τον καιρό, δεν τον ξαναμαζεύει.